

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑
ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑
Characteristics of School Administrators in the 21th
Century Affecting the Academic Administrations of Schools
under Saraburi Primary Educational Service Area Office 1

อัษฎา ตารินทร์*

Asada Tarin

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Master of Education Administration Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

ธีระวัฒน์ มอนโรสง**

Teerawat Montaisong

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ประเทศไทย

Education Administration Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University, Thailand

Email: ๗๖๔๗๗๐๑๓@aru.ac.th, teerawat_๑๙๗๔@hotmail.com

Received: August 15, 2023

Revised: August 04, 2024

Accepted: August 06, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ (๒) เพื่อศึกษาการบริหารวิชาการในสถานศึกษา (๓) เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน รวม ๒๘๕ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีค่าความเชื่อมั่น ๐.๙๙ และการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ที่มีค่าความเชื่อมั่น ๐.๙๘ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) และค่าถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Multiple Regression Analysis) โดยวิธีเอนเตอร์ (Enter)

* นายอัษฎา ตารินทร์ Mr.Asada Tarin นักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

** ผศ.ดร.ธีระวัฒน์ มอนโรสง Asst.Prof.Dr.Teerawat Montaisong ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ Thesis Advisor

ผลการวิจัยพบว่า (๑) ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ในภาพรวมอยู่ระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีคุณธรรมจริยธรรม รองลงมา คือ การสร้างเครือข่าย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การสื่อสาร (๒) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน รองลงมา คือ การพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาหลักสูตรตามลำดับ (๓) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ประกอบด้วย การมีคุณธรรมจริยธรรม การคิดวิเคราะห์ การมีความคิดสร้างสรรค์ และการสร้างแรงบันดาลใจ โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ได้ร้อยละ ๘๖

คำสำคัญ: คุณลักษณะ; ผู้บริหารสถานศึกษา; ศตวรรษที่ ๒๑; การบริหารงานวิชาการ

Abstract

The objectives of this research were to examine (1) the level of Characteristics of School Administrators in the 21th Century, (2) the level of school academic administration, (3) Characteristics of School Administrators in the 21th Century affecting school academic administration. The sample, obtained through simple random sampling, consisted of 285 teachers in the School. The sample size was calculated using the table of Krejcie and Morgan. The research instrument was a set of questionnaires, assessed by Cronbach's alpha coefficient, with the reliability of 0.99. The statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and enter multiple regression analysis. The research findings revealed that: (1) the level of Characteristics of School Administrators overall and each aspect was at a high level, ranking by mean scores from high to low: morality, networking, Creativity, inspiration, vision, analytical thinking and communication (2) The level of school academic administration overall and each aspect was at a high level, ranking by mean scores from high to low: development of internal quality assurance operations, media development and implementation, teaching and learning management, measurement and assessment, classroom internal supervision and curriculum development (3) Characteristics of School Administrators in the 21th Century which consist of morality, analytical thinking, Creativity and inspiration affected school

academic administration with the .01 level of significance, and could predict school academic administration at 86 percent.

Keywords: Characteristics; School Administrators; the 21th Century;
the Academic Administrations

บทนำ

สถานศึกษาถือเป็นหน่วยทางการศึกษาที่มีความสำคัญ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบรรลุดตามความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๖ โดยการกำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข^๑ โดยสถานศึกษามีการแบ่งอำนาจหน้าที่การบริหารออกเป็น ๔ ฝ่าย ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๔๕) ประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไปและการบริหารงบประมาณ^๒ โดยฝ่ายบริหารงานวิชาการ ถือเป็นหัวใจหลักของการจัดการศึกษาเนื่องจากเป็นฝ่ายที่ดำเนินการพัฒนาคนให้เกิดการเรียนรู้ และพัฒนาในด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ ซึ่งการบริหารงานวิชาการนั้นมีขอบข่ายของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการกระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผล การประกันคุณภาพภายใน การนิเทศการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นต้น^๓ โดยปัจจุบันการบริหารงานวิชาของสถานศึกษาแต่ละแห่งประสบปัญหาในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุดตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัด โดยพบว่าผลการทดสอบระดับชาติ (O-Net) ของสถานศึกษาศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ในปีการศึกษา ๒๕๖๓ พบว่า คะแนนเฉลี่ยทั้ง ๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่ำกว่าระดับประเทศ^๔ ซึ่งจากการศึกษาเอกสาร

^๑ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช ๒๕๔๒, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๒), หน้า ๓.

^๒ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, ๒๕๔๕), หน้า ๑๙.

^๓ กระทรวงศึกษาธิการ, แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงกำหนด หลักเกณฑ์และ วิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, ๒๕๕๐), หน้า ๒๙.

^๔ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, “สรุปรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ O-Net”, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: http://www.newonetestresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/PDF/SummaryONETP6_2563.pdf [๑ มกราคม ๒๕๖๖].

และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการมีผลจากหลายปัจจัย โดย ราตรี สอนดี ได้ทำการศึกษา ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านโครงสร้าง ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการ และด้านทรัพยากร^๕ สอดคล้องกับ อาทิตยา โชคดีวัฒนา ที่ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดพบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการมีสาเหตุปัจจัย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา^๖

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ เนื่องด้วยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีบทบาทในการกำหนดทิศทางและวางแผนยุทธศาสตร์ทิศทางการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะสามารถบริหารจัดการ รวมถึงจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความเป็นไปในศตวรรษที่ ๒๑ ได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะของผู้บริหารยุคใหม่ที่สอดคล้องกับโลกศตวรรษที่ ๒๑ ประกอบด้วย การเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ มีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรมจริยธรรม รวมถึงเป็นนักประสานความร่วมมือ สามารถ มีความสามารถในการสื่อสารเพิ่มสร้างความสัมพันธ์ที่ดีได้^๗ ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ทิศทางที่ถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เตือนใจ ดลประสิทธิ์ ได้ทำการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค ๔.๐ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต ๑ พบว่า ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค ๔.๐ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม ทักษะดิจิทัล และภาวะผู้นำ เป็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค ๔.๐ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนได้ร้อยละ

^๕ ราตรี สอนดี, “ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการ ของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ”, *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*, (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๙), บทคัดย่อ.

^๖ อาทิตยา โชคดีวัฒนา, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด”, *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*, (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๖๑), หน้า ๑๔๕.

^๗ ชัยยนต์ เพาพาน, “ผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ในศตวรรษที่ ๒๑”, *วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น*, ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-มิถุนายน ๒๕๕๙) : ๔-๕.

๖๘.๗^๙ จะเห็นได้ว่าคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการและการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนอย่างมาก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ เป็นหน่วยงานต้นสังกัดที่ควบคุมดูแลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดสระบุรี เขต ๑ จำนวน ๑๑๙ โรงเรียน โดยมีครูผู้สอน จำนวน ๑,๑๐๗ คน และนักเรียน จำนวน ๑๙,๐๑๘ คน ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ ได้กำหนดในยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และส่งเสริมการจัดการศึกษาให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ การคิดขั้นสูง การนำนวัตกรรมทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีดิจิทัล ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้ และแสวงหาความรู้ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เน้นการพัฒนาสมรรถนะหลักที่จำเป็นในแต่ละระดับ การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และการปฏิบัติจริง รวมทั้งส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสมดุลทุกด้าน ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาหุปัญญา พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนทุกระดับ พัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ^๙ ซึ่งในด้านคุณภาพการศึกษาจากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-Net) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ พบว่าคะแนนเฉลี่ยทั้ง ๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่ำกว่าระดับประเทศอยู่ที่ -๑.๒๙ และ -๔.๒๗ และผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน (NT) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓ พบว่าคะแนนเฉลี่ยทั้ง ๒ ความสามารถรายด้านต่ำกว่าระดับประเทศ เท่ากับ -๒.๔๓ รวมถึงการทดสอบความสามารถด้านการอ่านออกของผู้เรียน (RT) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓ มีคะแนนเฉลี่ยทั้ง ๒ สมรรถนะ ต่ำกว่าระดับประเทศ เท่ากับ -๑.๘๗^{๑๐} ซึ่งสะท้อนถึงปัญหาด้านการจัดการศึกษาที่ต้องเร่งดำเนินการพัฒนาปรับปรุงในด้านการส่งเสริมวิชาการเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ซึ่งผู้บริหารบุคคลสำคัญในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาซึ่งเป็นฝ่ายงานหลักในการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมาย

^๙ เตือนใจ ดลประสิทธิ์, “คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค ๔.๐ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครบุรี เขต ๑”, วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา, ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๓ (กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๖๓) : ๑๑๘.

^{๑๐} สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑, แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑, (สระบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑, ๒๕๖๔), หน้า ๔๔-๔๕.

^{๑๑} สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑, แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑, หน้า ๑๐ - ๒๓.

ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อยกระดับการจัดการศึกษาให้สอดคล้องและ
เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา
ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ ว่าคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อการ
บริหารงานวิชาการอย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการสถานศึกษาในโลกยุคศตวรรษที่ ๒๑
ให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู รวมถึงบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการ
ประกอบการบริหารจัดการสถานศึกษา รวมถึงสามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองของผู้บริหาร
สถานศึกษาให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารจัดการสถานศึกษา
และคุณภาพของการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของ
การจัดการศึกษาชาติได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑
๒. เพื่อศึกษาการบริหารวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สระบุรี เขต ๑
๓. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อการบริหารงาน
วิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยมุ่งศึกษา ค้นหา เอกสาร แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถาน
ศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ และการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- ๑.๑ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ จำนวน ๑,๑๐๗ คน
- ๑.๒ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน จำนวน ๒๘๕ คน ได้มาจากการกำหนด
กลุ่มตัวอย่างเคร่งขรึมและมอร์แกน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนโดยกระจายจำนวน
ตามที่ตั้งอำเภอและขนาดสถานศึกษาด้วยวิธีการเทียบบัญญัติไตรยางศ์

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ ประกอบด้วย ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานในสถานศึกษา

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามระดับคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ ๒๑ จำแนกตามตัวแปรต้น มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามระดับการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามตัวแปรตาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ

๓. การสร้างหรือพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม จากแนวคิดทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม เป็นประเด็นคำถามในแบบสอบถามดังนี้

๓.๑ นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความชัดเจนของสำนวนภาษาและความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยพิจารณาคัดชั้นความสอดคล้องโดยผู้วิจัยได้คัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ ๑.๐๐

๓.๒ นำแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒ กลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐ ชุด เพื่อนำค่าที่ได้มาหาค่าความเที่ยง โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาคของแบบสอบถาม โดยแยกเป็น คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ทั้ง ๗ ด้าน ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ ๐.๘๙ และการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ ๐.๘๘

๓.๓ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๒๘๕ คน

๔. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาออกหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๒๘๕ ชุด นำมาตรวจสอบความถูกต้อง วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป

๕. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาตรวจนับจำนวน ๒๘๕ ฉบับ ทำการตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของข้อมูลทั้งหมดแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และค่าถดถอยพหุคูณ แบบปกติ โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ ค่าสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ ๓ ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ ค่าสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ กับการบริหารวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ ค่าสถิติ ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ตอนที่ ๕ ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต ๑ ค่าสถิติ ได้แก่ ค่าถดถอยพหุคูณแบบปกติ

ผลการวิจัย

๑. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๔๖$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การมีคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = ๔.๕๔$) รองลงมา คือ การสร้างเครือข่าย ($\bar{X} = ๔.๕๐$) การมีความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = ๔.๔๗$) การสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = ๔.๓๒$) การมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = ๔.๔๒$) การคิดวิเคราะห์ ($\bar{X} = ๔.๔๒$) และระดับคุณลักษณะต่ำสุด คือ การสื่อสาร ($\bar{X} = ๔.๔๐$) ตามลำดับ ดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา
ในศตวรรษที่ ๒๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ โดยภาพรวม

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
๑. การมีคุณธรรมจริยธรรม ($X_๑$)	๔.๕๔	๐.๖๘	มากที่สุด	๑
๒. การมีวิสัยทัศน์ ($X_๒$)	๔.๔๒	๐.๗๒	มาก	๕
๓. การคิดวิเคราะห์ ($X_๓$)	๔.๔๒	๐.๗๖	มาก	๖
๔. การมีความคิดสร้างสรรค์ ($X_๔$)	๔.๔๗	๐.๗๐	มาก	๓
๕. การสื่อสาร ($X_๕$)	๔.๔๐	๐.๗๔	มาก	๗
๖. การสร้างเครือข่าย ($X_๖$)	๔.๕๐	๐.๖๖	มาก	๒
๗. การสร้างแรงบันดาลใจ ($X_๗$)	๔.๔๓	๐.๘๑	มาก	๔
รวมเฉลี่ย	๔.๔๖	๐.๖๗	มาก	

๒. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๕๑$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ($\bar{X} = ๔.๕๗$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X} = ๔.๕๒$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = ๔.๕๑$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด การนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = ๔.๕๑$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด การวัดและประเมินผล ($\bar{X} = ๔.๔๘$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = ๔.๔๖$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตามลำดับดังตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ โดยภาพรวม

การบริหารงานวิชาการ		S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
๑. การพัฒนาหลักสูตร ($Y_๑$)	๔.๔๖	๐.๖๓	มาก	๖
๒. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($Y_๒$)	๔.๕๑	๐.๖๔	มากที่สุด	๓
๓. การวัดและประเมินผล ($Y_๓$)	๔.๔๘	๐.๖๖	มาก	๕
๔. การพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีการศึกษา ($Y_๔$)	๔.๕๒	๐.๖๓	มากที่สุด	๒
๕. การนิเทศการศึกษา ($Y_๕$)	๔.๕๑	๐.๖๙	มากที่สุด	๔
๖. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ($Y_๖$)	๔.๕๖	๐.๕๙	มากที่สุด	๑
รวมเฉลี่ย	๔.๕๑	๐.๕๘	มากที่สุด	

๓. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการ ระดับสูง โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .๙๒๒ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์สูงที่สุดกับประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง $Y_๑$ ($r = .๓๑๐$) รองลงมา คือ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง $Y_๑$ ($r = .๒๘๓$) และด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ การพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษา $Y_๔$ ($r = .๘๐๖$) ตามลำดับดังตารางที่ ๓

ตาราง ๓ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวแปรคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑แต่ละด้านกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑

ตัวแปร	$Y_๑$	$Y_๒$	$Y_๓$	$Y_๔$	$Y_๕$	$Y_๖$	Y_{tot}
$X_๑$	.๘๑๒**	.๘๖๒**	.๗๗๒**	.๗๕๙**	.๗๘๑**	.๗๘๘**	.๘๗๘**
$X_๒$	.๗๙๘**	.๘๓๔**	.๗๕๙**	.๗๕๐**	.๗๙๐**	.๗๗๖**	.๘๖๓**
$X_๓$	.๘๓๓**	.๘๕๒**	.๗๖๘**	.๗๖๖**	.๗๗๓**	.๗๘๘**	.๘๗๘**
$X_๔$	.๘๒๔**	.๘๕๕**	.๗๘๗**	.๗๗๖**	.๗๘๐**	.๘๐๔**	.๘๘๗**
$X_๕$	.๘๑๕**	.๘๓๓**	.๗๗๑**	.๗๗๐**	.๗๘๒**	.๗๕๕**	.๘๖๔**
$X_๖$	.๗๙๐**	.๗๖๗**	.๗๐๑**	.๗๐๕**	.๗๒๙**	.๗๒๔**	.๘๐๙**
X_{tot}	.๘๔๓**	.๘๓๗**	.๗๘๙**	.๗๖๒**	.๗๖๔**	.๗๒๙**	.๘๖๕**
X_{tot}	.๘๖๘**	.๘๙๒**	.๘๑๕**	.๘๐๖**	.๘๒๕**	.๘๒๐**	.๙๒๒**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๔. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ ๐.๑ โดยตัวแปรที่ส่งผลคือ การมีคุณธรรมจริยธรรม ($X_๑$) การคิดวิเคราะห์ ($X_๓$) การมีความคิดสร้างสรรค์ ($X_๔$) การสร้างแรงบันดาลใจ ($X_๖$)

มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ R เท่ากับ ๐.๙๒๘ ค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ $R^๒$ เท่ากับ ๐.๘๖๒ หมายความว่า คุณลักษณะด้าน การมีคุณธรรมจริยธรรม ($X_๑$) การคิดวิเคราะห์ ($X_๓$) การมีความคิดสร้างสรรค์ ($X_๔$) การสร้างแรงบันดาลใจ ($X_๖$) สามารถร่วมกันพยากรณ์ การบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา (Y) โดยภาพรวมได้ร้อยละ ๘๖ ค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted $R^๒$) เท่ากับ ๐.๘๕๘ หรือ ร้อยละ ๘๕.๘๐ และค่าความคลาดเคลื่อนที่จะเกิดจากการพยากรณ์ SE_{est} เท่ากับ ๐.๒๒๐ หรือร้อยละ ๒๒.๐๐

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานได้ว่า เป็นการยอมรับสมมติฐานว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ ๐.๑ โดยตัวแปรที่ส่งผล คือ การมีคุณธรรมจริยธรรม การคิดวิเคราะห์ การมีความคิดสร้างสรรค์ การสร้างแรงบันดาลใจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑ ได้ร้อยละ ๘๖.๒๐ อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ตามลำดับดังตารางที่ ๔

ตาราง ๔ ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis) ของพฤติกรรมผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑

คุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ ๒๑ (X)	การบริหารงานวิชาการ (Y)				
	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
๑. การมีคุณธรรมจริยธรรม (X_1)	.๒๓๓	.๐๔๔	.๒๗๑	๕.๒๖๒	.๐๐๐**
๒. การมีวิสัยทัศน์ (X_2)	.๐๐๓	.๐๕๐	.๐๐๓	.๐๕๓	.๙๕๘
๓. การคิดวิเคราะห์ (X_3)	.๑๕๕	.๐๔๕	.๒๐๔	๓.๔๕๕	.๐๐๑**
๔. การมีความคิดสร้างสรรค์ (X_4)	.๒๐๗	.๐๕๔	.๒๔๘	๓.๘๔๓	.๐๐๐**
๕. การสื่อสาร (X_5)	.๐๓๙	.๐๔๙	.๐๔๙	.๘๐๑	.๔๒๔
๖. การสร้างเครือข่าย (X_6)	-.๐๑๓	.๐๔๓	-.๐๑๕	-.๒๙๙	.๗๖๕
๗. การสร้างแรงบันดาลใจ (X_7)	.๑๕๙	.๐๓๙	.๒๒๑	๔.๑๒๑	.๐๐๐**
ค่าคงที่	๑.๐๑๐	.๐๙๘		๑๐.๒๗๙	.๐๐๐**
$R = ๐.๙๒๘^๑$, $R^๒ = ๐.๘๖๒$, $SE_{est} = ๐.๒๒๐$, Adjusted $R^๒ = ๐.๘๕๘$, $a = ๑.๐๑๐$					

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำประเด็นที่ได้มาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ มีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ภาพรวมอยู่ระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ เป็นผู้ผ่านการสอบคัดเลือกและอบรมพัฒนาหลักสูตรพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามมาตรฐานตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี เพื่อให้มีคุณลักษณะเป็นผู้บริหารที่สอดคล้องกับโลกในศตวรรษที่ ๒๑ และสามารถบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ

ธัญญาภรณ์ นิ่มนวล^{๑๑} ที่เสนอผลการวิจัยไว้ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ จังหวัดฉะเชิงเทรา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เตื่อนใจ ดลประสิทธิ์^{๑๒} ที่เสนอผลการวิจัยไว้ว่า ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค ๔.๐ ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ อรอนงค์ เทียบอุดม^{๑๓} ที่เสนอผลการวิจัยไว้ว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก

๒. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ ภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษา การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ จึงทำให้ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุหลัน พุฒพิทักษ์^{๑๔} ที่เสนอผลการวิจัยไว้ว่า การดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง โดยภาพรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ เทียนสงรัสมิ^{๑๕} ที่เสนอผลการวิจัยไว้ว่า ระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

^{๑๑} ธัญญาภรณ์ นิ่มนวล, “ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต ๖: กรณีศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา”, **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา**, (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, ๒๕๕๙), บทคัดย่อ.

^{๑๒} เตื่อนใจ ดลประสิทธิ์, “คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค ๔.๐ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครบุรี เขต ๑”, **วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา**, ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๓ (กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๖๓) : ๑๑๘.

^{๑๓} อรอนงค์ เทียบอุดม, “คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม”, **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา**, (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, ๒๕๖๕), หน้า ๒๒๐.

^{๑๔} บุหลัน พุฒพิทักษ์, “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการดำเนินงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑”, **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา** สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๒ (มกราคม – มิถุนายน ๒๕๕๘) : ๕๙.

^{๑๕} จารุวรรณ เทียนสงรัสมิ, “ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑”, **วารสารการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา**, ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๒ (ธันวาคม ๒๕๖๔) : ๒๓.

ประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ สิทธิณี ประภัศร์^{๑๖} ที่เสนอผลการวิจัยไว้ว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

๓. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ประกอบด้วย การมีคุณธรรมจริยธรรม การคิดวิเคราะห์ การมีความคิดสร้างสรรค์ การสร้างแรงบันดาลใจ โดยร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้ ร้อยละ ๘๖ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารสถานศึกษารวมถึงบริหารงานวิชาการ โดยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณลักษณะเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม ย่อมเป็นการบริหารสถานศึกษาและบริหารงานวิชาการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และมีธรรมาภิบาล อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ในการวิเคราะห์สถานการณ์และภารกิจในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้บรรลุจุดประสงค์ เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนานวัตกรรมการบริหารงานวิชาการให้ประสบความสำเร็จ รวมถึงเป็นผู้ที่สามารถสร้างแรงจูงใจให้ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในการร่วมการดำเนินงานด้านการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชยาภรณ์ จันท^{๑๗} ที่เสนอผลการวิจัยไว้ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และงานวิจัยของ สิทธิณี ประภัศร์^{๑๘} ที่เสนอผลการวิจัยไว้ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสาร ด้านวิสัยทัศน์ และด้านคุณธรรมจริยธรรม ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ เมื่อพิจารณาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ

^{๑๖} สิทธิณี ประภัศร์, “คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒”, วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, ปีที่ ๑๙ ฉบับที่ ๘๖ (กรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๕) : ๘๙.

^{๑๗} ชยาภรณ์ จันท, “การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา”, วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – มิถุนายน ๒๕๖๐) : ๓๐๔-๓๐๕.

^{๑๘} สิทธิณี ประภัศร์, “คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒”, วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, ปีที่ ๑๙ ฉบับที่ ๘๖ (กรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๕) : ๘๙.

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

๑.๑ จากการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ ด้านการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต ๑ ควรส่งเสริม และพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการสื่อสาร เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่สามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจน ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ด้วยวิธีการในการสื่อสารที่หลากหลาย และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารได้ รวมถึงสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้

๑.๒ จากการศึกษาพบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ การพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และอยู่ในอันดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ ควรสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการความรู้ความเข้าใจในการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและความต้องการของผู้เรียน และชุมชน

๑.๓ จากการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษารวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรพัฒนาตนเองในด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ในรูปแบบของการอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาตนเองและการบริหารงานวิชาการ และสถานศึกษาต่อไป

๒. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

๒.๑ ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ เนื่องจากคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

๒.๒ ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑ เนื่องจากเป็นการบริหารงานวิชาการด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เช่น การสร้างหลักสูตรหรือเพิ่มรายวิชาที่สะท้อนเอกลักษณ์เชิงพื้นที่ และอัตลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงกำหนด หลักเกณฑ์และ
วิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, ๒๕๕๐.
- จารุวรรณ เทียนสงรัมย์. “ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการ
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑”.
วารสารการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา. ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๒ (ธันวาคม
๒๕๖๔) : ๒๓.
- ชยาภรณ์ จันโท. “การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาในศตวรรษ
ที่ ๒๑ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา”. วารสาร
วิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – มิถุนายน ๒๕๖๐) :
๓๐๔-๓๐๕.
- ชัยยนต์ เพาพาน. “ผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ในศตวรรษที่ ๒๑”. วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัย
ขอนแก่น. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-มิถุนายน ๒๕๕๙) : ๔-๕.
- เตือนใจ ดลประสิทธิ์. “คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค ๔.๐ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการ
บริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาหนองบุรี เขต ๑”. วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา. ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๓
(กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๖๓) : ๑๑๘.
- ธัญญาภรณ์ นิมนวล. “ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพงานวิชาการ
ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต ๖: กรณีศึกษา
จังหวัดฉะเชิงเทรา”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา:
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, ๒๕๕๙.
- บุหลัน พุมพิทักษ์. “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการดำเนินงาน
วิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม
ศึกษาระนอง”. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๒ (มกราคม – มิถุนายน ๒๕๕๘) : ๕๙.
- ราตรี สอนดี. “ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการ ของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดชัยภูมิ”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา:
มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๙.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑. แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

๒๕๖๕ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑. สระบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑, ๒๕๖๔.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช

๒๕๔๒. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๒.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพ-

มหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, ๒๕๔๕.

สิทธิณี ประภัศร. “คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒”. วารสาร

บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. ปีที่ ๑๙ ฉบับที่ ๘๖ (กรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๕) : ๘๙.

อรอนงค์ เทียบอุดม. “คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน

ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม”. **วิทยานิพนธ์ปริญญา**

มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, ๒๕๖๕.

อาทิตยา โชคดีวัฒนา. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา

จังหวัดตราดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด”. **วิทยานิพนธ์**

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๖๑.

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. “สรุปรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ O-Net”. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.newonetestresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/PDF/SummaryONETP6_2563.pdf. [๑ มกราคม ๒๕๖๖].